

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

København, den 29. marts 2019

Høring over udkast til bekendtgørelse om plejefamilier

Dansk Psykolog Forening takker for muligheden for at afgive høringsvar til høring over udkast til bekendtgørelse om plejefamilier.

Overgangsbestemmelser

Udkastet til Bekendtgørelse om plejefamilier indeholder ingen bestemmelser vedr. overgangen til de tre nye plejefamilie-typer. Uden overgangsbestemmelser kan man være bekymret for, at der blandt allerede anbragte børn er nogle, hvis plejeforældre ikke kan godkendes til opgaven efter de nye regler, selv om anbringelsesstedet ud fra en konkret vurdering måtte anses for at være det bedste for det pågældende barn. Konsekvensen kan blive, at der er børn, som skal skifte anbringelsessted, selv om forbliven i nuværende plejefamilie ud fra en konkret vurdering må anses for at være det bedste for det enkelte barn. Skift af anbringelsessted kan indebære alvorligt brud på kontinuiteten i det enkelte barns opvækst og på tilknytningen til nære voksne. Begge dele kan være til alvorlig skade for barnets udvikling.

Dansk Psykolog Forening anbefaler derfor, at der tilføjes overgangsbestemmelser til udkastet, som giver mulighed for, uanset de nye regler, at opretholde det enkelte barns nuværende anbringelsessted, hvis det ud fra en konkret helhedsvurdering anses for at være det bedste for barnet. I denne vurdering bør der lægges særlig vægt på kontinuiteten i barnets opvækst og tilknytningen til plejeforældrene samt andre betydningsfulde personer, for eksempel pædagoger og lærere i daginstitution og skole, søskende og venner.

Intensiv støtte i begyndelsen af en anbringelse

I § 6, stk. 2 står der: "Den intensive støtte skal som udgangspunkt være påbegyndt inden for anbringelsens første halve år, medmindre særlige hensyn til barnet eller den unge taler imod. I de tilfælde skal opstartsforløbet senest være gennemført inden for et år fra anbringelsestidspunktet." § 12, stk. 2 har samme ordlyd; her drejer det sig blot om netværksplejefamilier.

En støtte, der påbegyndes "inden for anbringelsens første halve år", kan ikke betegnes som "støtte i begyndelsen af en anbringelse". Erfaringer viser, at meget kan nå at komme ind i en skæv kurs allerede i løbet af de første få ugers anbringelse, og at det er langt sværere at rette op, når først en skæv kurs er indledt. Erfaringer tyder endvidere på, at det er bedst at indlede støtte til plejeforældre allerede inden en anbringelses påbegyndelse.

Som tidligere fremhævet i foreningens høringsvar af 29/6-2018 anbefaler Dansk Psykolog Forening at den intensive støtte og supervision af plejefamilierne påbegyndes før barnet anbringes, således at plejeforældrene er velforberedte på, hvad opgaven indebærer – herunder barnets vanskeligheder, forældrenes

vanskeligheder, barnets og forældrenes mulige reaktioner på” anbringelsen og plejeforældrenes handlemuligheder i en række tænkte, men konkrete scenarier, som man ud fra sagsakterne samt øvrige oplysninger kan se for sig.

Endvidere er det ikke muligt at se, hvilke ”særlige hensyn til barnet eller den unge”, der kan tale for, at støtten ikke påbegyndes inden for det første halve år.

Definition af plejefamilie-typerne

Udkastet til bekendtgørelse, § 1, definerer ikke de tre nye plejefamilie-typer i forhold til hinanden. I udkastet fremstår de tre typer derved som ens. Forklaringen er muligvis, at definitionerne placeres et andet sted, for eksempel i en vejledning, der udmønter bekendtgørelsen. I så fald virker det ud fra en formidlingsmæssig betragtning forvirrende, at udkastet ikke nævner, hvor forskellene vil blive beskrevet.

På Følgegruppemødet i Socialstyrelsen den 11. december 2018 fremlagde styrelsen et udkast til beskrivelse af forskellene mellem de tre plejefamilie-typer. Heri var kriterierne temmelig elastiske, således at det i høj grad må bero på en relativt subjektiv vurdering, hvilken problemtyngde den enkelte sag repræsenterer, såvel som hvilken problemtyngde, den enkelte plejefamilie kan varetage.

Man kan være bekymret for, at elasticiteten vil kunne føre til, at der i anvendelsen af bestemmelserne må bruges mange kræfter på mere eller mindre bureaukratiske spørgsmål om, hvordan den enkelte sag og den enkelte plejefamilie skal klassificeres.

Endvidere kan det måske også vanskeliggøre denne vurderingsproces, hvis den bygger på en rent socialfaglig § 50-undersøgelse, og ikke også på en psykologisk undersøgelse eller vurdering af barn og forældre, jf. eksempelvis Socialministeriets Retningslinjer for udarbejdelse og anvendelse af forældrekompetenceundersøgelser (2011). Dette vil også være i tråd med Ankestyrelsen, der i mange sagsgennemgange har fundet det uhensigtsmæssigt, at der ikke i højere grad er foretaget psykologiske vurderinger. Dette forhold er tidligere fremhævet i Dansk Psykolog Forenings høringssvar af 29/6-2018, hvor der bl.a. står:

”I løbet af en anbringelse, der alene baserer sig på en § 50-undersøgelse, kan det senere vise sig, at både barnets og forældrenes vanskeligheder er mere dybtgående, end undersøgelsen gav indtryk af, og dermed måske for svære for den plejefamilie, som blev matchet med barnet på baggrund af undersøgelsen. (...) Efter vores vurdering er der (...) brug for en undersøgelse som er mere omfattende og psykologisk og ser på både barnets og forældrenes personligheder og på hele deres psykosociale historie, jf. eksempelvis Socialministeriets Retningslinjer for udarbejdelse og anvendelse af forældrekompetenceundersøgelser (2011).”

Med venlig hilsen
Dansk Psykolog Forening

Eva Secher Mathiasen
Formand, Dansk Psykolog Forening

